

Diplomski studij

**Informacijska i
komunikacijska tehnologija:**

Telekomunikacije i informatika

Računarstvo:

Programsko inženjerstvo i

informacijski sustavi

Računarska znanost

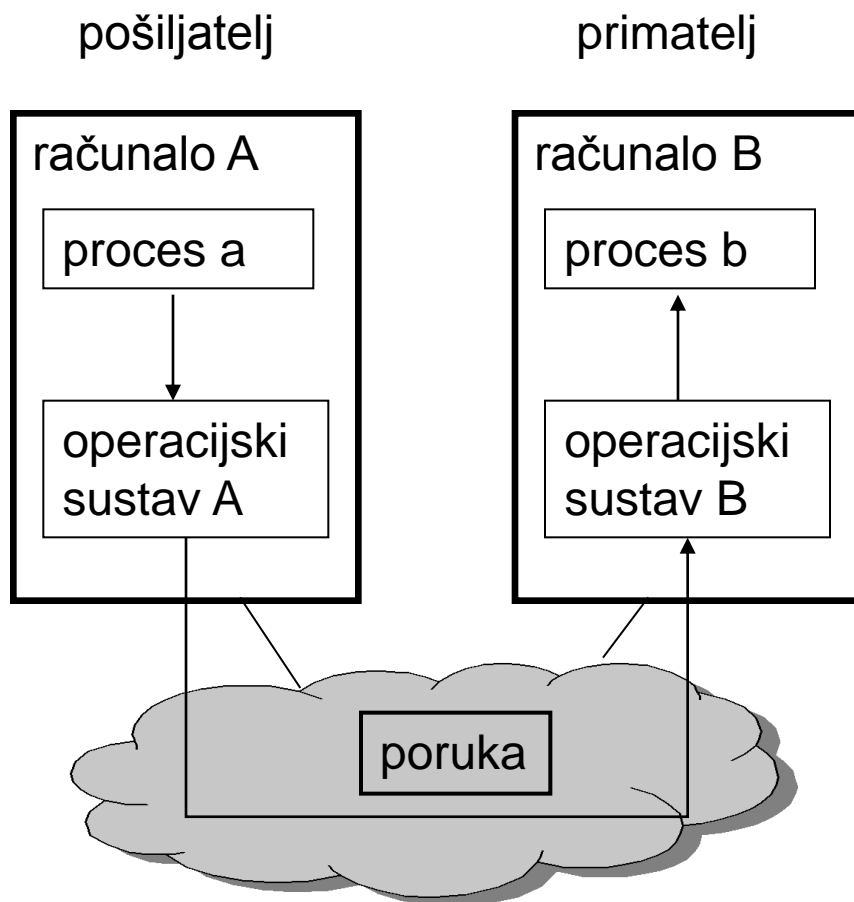
Raspodijeljeni sustavi

2.

Procesi i komunikacija u
raspodijeljenom sustavu (1. dio)

Ak.god. 2009./2010.

- ◆ Uvod
 - Osnovni interakcijski model
 - Komunikacija
 - Procesi
 - Međuoprema
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call* - RPC)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation* - RMI)

◆ Procesi

- izvode se na različitim računalima, autonomni su

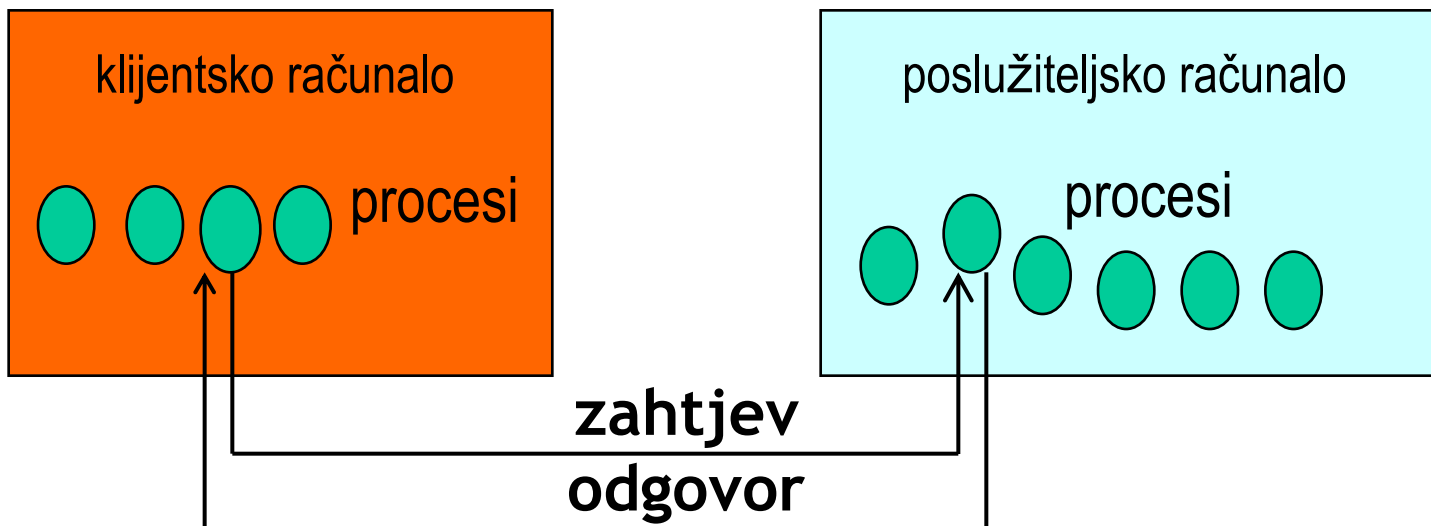
◆ Komunikacija

- prosljeđivanje poruka (engl. *message passing*), tj. razmjena poruka na mrežnom sloju

◆ Međuprocesna komunikacija

- engl. *interprocess communication* (IPC)
- potrebno je osigurati vremensku usklađenost (sinkronost) odvijanja i komunikacije procesa

Model klijent-poslužitelj

◆ KLIJENT

- zahtjeva uslugu
- šalje zahtjev poslužitelju i čeka odgovor

◆ POSLUŽITELJ

- nudi usluge
- prima i obrađuje dolazne zahtjeve te šalje odgovor klijentima

- ◆ Uvod
 - Interakcijski model
 - **Komunikacija**
 - Procesi
 - Međuoprema
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call* - RPC)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation* - RMI)

♦ konekcijska

- procesi eksplicitno kreiraju konekciju prije razmjene podataka, postoje kontrolne poruke za uspostavu konekcije

♦ bezkonekcijska

- sve poruke prenose podatke, nema kontrolnih poruka za uspostavu konekcije među procesima

- ◆ **perzistentna komunikacija**

- garantira isporuku poruke, poruka se pohranjuje u sustavu i isporučuje primatelju kada je to moguće

- ◆ **tranzijentna komunikacija**

- nepouzdana, garantira isporuku poruke samo ako su pošiljalac i primatelj poruke istovremeno dostupni

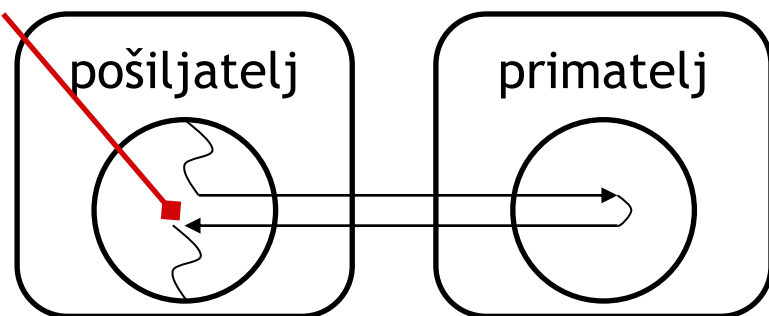
♦ sinkrona komunikacija

- blokira pošiljatelja do primitka potvrde o isporuci poruke primatelju

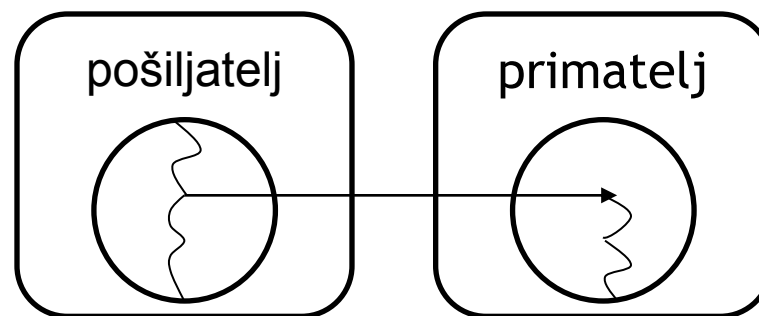
♦ asinkrona komunikacija

- omogućuje pošiljatelju nastavak procesiranja odmah nakon slanja poruke

blokiranje

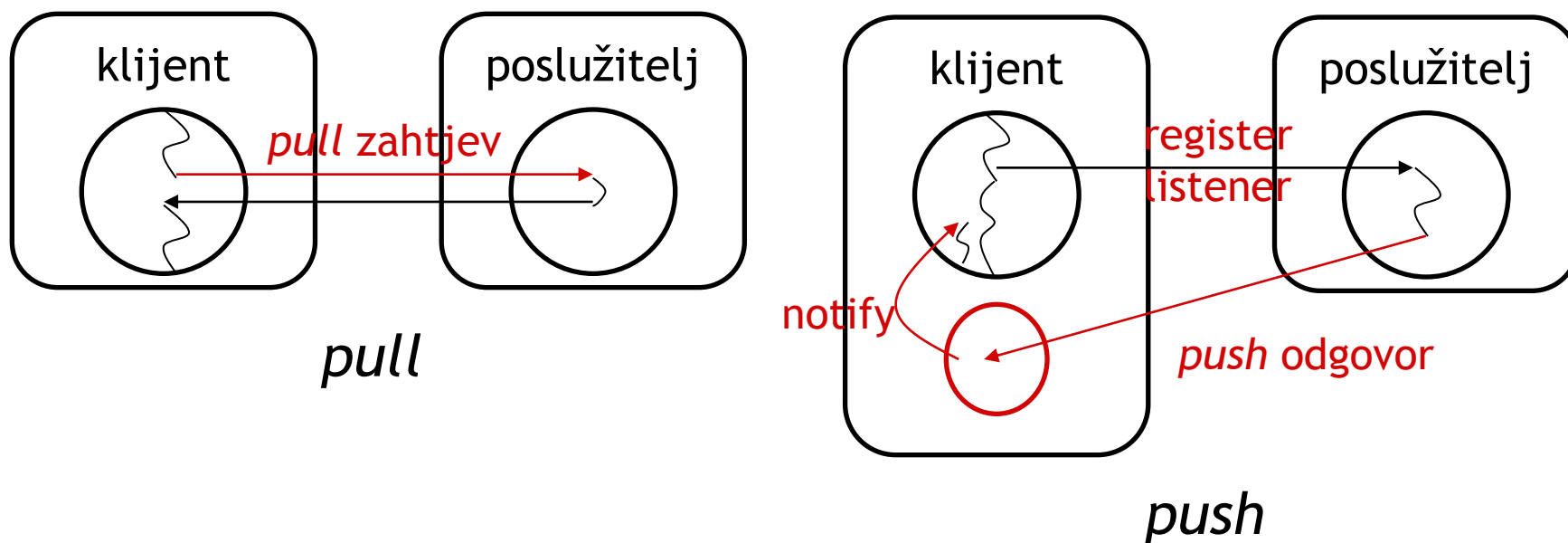

sinkrona
komunikacija

asinkrona
komunikacija

- ◆ **Komunikacija na načelu *pull* ili *push***
 - *pull* – “klasični” model zahtjev-odgovor
 - *push* – klijent registrira zahtjev i “sluša” odgovor, poslužitelj šalje odgovor nakon što završi obradu zahtjeva

- ◆ Uvod
 - Interakcijski model
 - Komunikacija
 - **Procesi**
 - Međuoprema
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call* - RPC)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation* - RMI)

- ◆ Definira se kao program u izvođenju (prisjetimo se operacijskih sustava)
- ◆ Višedretvenost je važna za efikasnu implementaciju raspodiljenih procesa
 - omogućuje održavanje više logičkih konekcija s jednim procesom
 - višedretveni poslužitelj može paralelno obrađivati korisničke zahtjeve
 - višedretveni klijent može nastaviti s procesiranjem dok čeka odgovor poslužitelja (primjer: Web preglednik)

♦ vremenska (ne)ovisnost

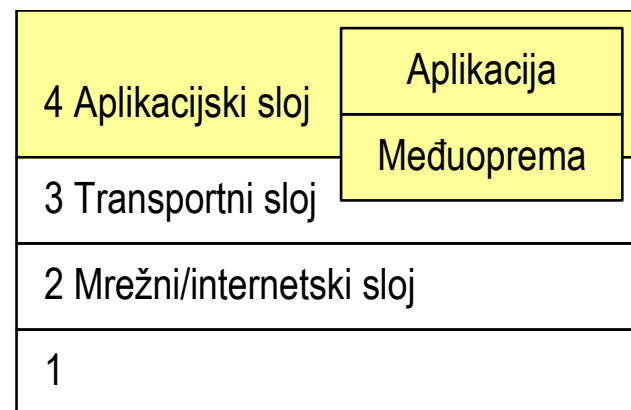
- vremenski ovisni procesi moraju biti istovremeno aktivni za realizaciju komunikacije
- vremenski neovisni procesi mogu komunicirati i ako nisu istovremeno aktivni

♦ ovisnost o referenci “sugovornika”

- proces je ovisan o referenci “sugovornika” ako mora znati jedinstveni identifikator (adresu) udaljenog procesa s kojim želi komunicirati
- proces može biti i neovisan o referenci, tj. ne mora znati jedinstveni identifikator udaljenog procesa

- ◆ Uvod
 - Interakcijski model
 - Komunikacija
 - Procesi
 - **Međuoprema**
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call* - RPC)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation* - RMI)

- ◆ Raspodijeni sustavi koriste **međuopremu** (*middleware*), programsku infrastrukturu koja pruža **generičke usluge za jednostavniji razvoj distribuiranih aplikacija**
- ◆ U internetskom modelu međuoprema je smještena na aplikacijskom sloju između transportnog sloja i aplikacije

Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa

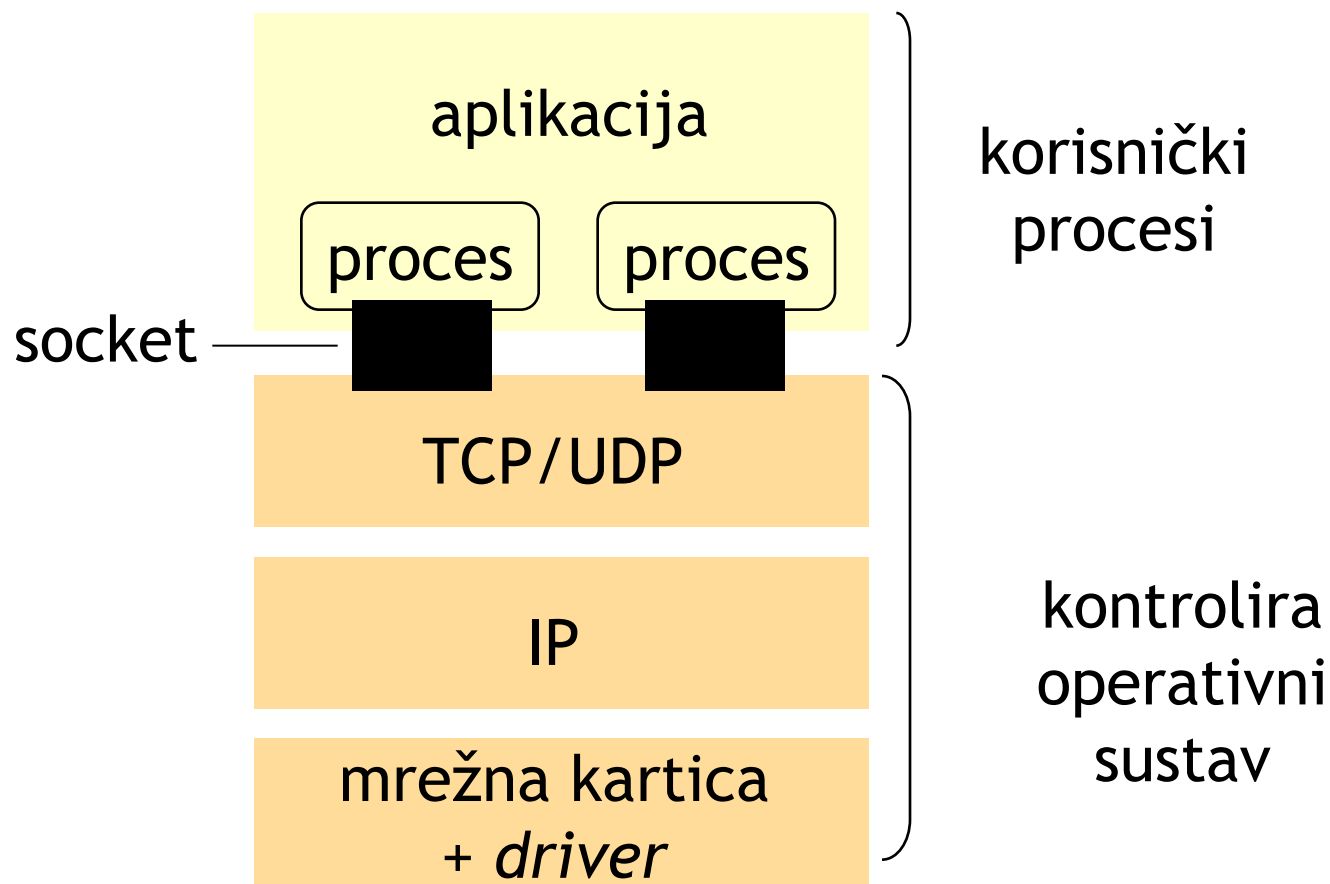
- ♦ vrsta međuopreme za realizaciju komunikacije među udaljenim procesima
- ♦ protokoli za komunikaciju distribuiranih procesa na višem nivou apstrakcije od transportnog sloja
- ♦ omogućuje jednostavniji razvoj distribuiranih aplikacija, sakriva kompleksnost i heterogenost nižih slojeva

- ◆ Postojeća rješenja za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - komunikacija korištenjem priključnica (*socket API*)
 - poziv udaljene procedure (*remote procedure call*, RPC)
 - raspodijeljeni objekti - poziv udaljene metode (*remote method invocation*, RMI)
 - komunikacija razmjenom poruka (*message-oriented interaction*)
 - model objavi-pretplati (*publish/subscribe*)

- ◆ Uvod
 - Interakcijski model
 - Komunikacija
 - Procesi
 - Međuoprema
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call* - RPC)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation* - RMI)

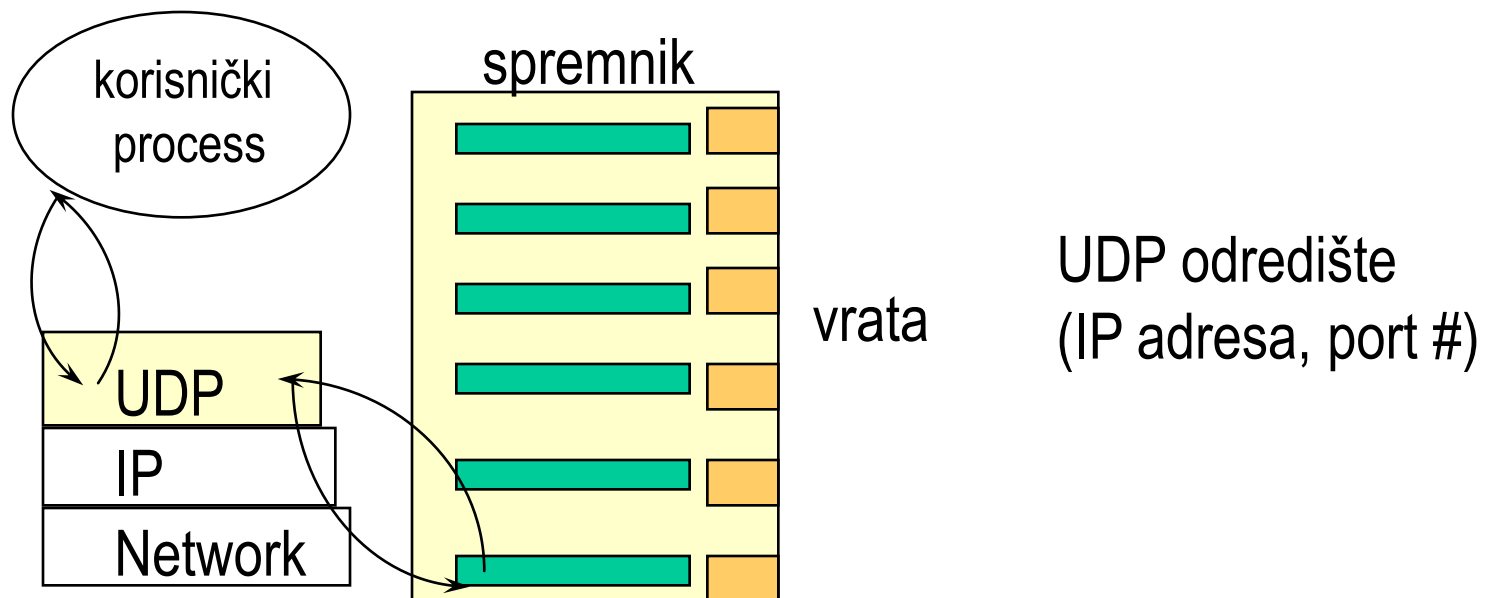
Socket API

- ◆ koristi funkcionalnost transportnog sloja
 - TCP – konekcijski protokol, pouzdan prijenos podataka
 - UDP – prijenos nezavisnih paketa (*datagrami*), nepouzdan prijenos
- ◆ priključnica (engl. *socket*)
 - komunikacijska točka preko koje aplikacija šalje podatke u mrežu i iz koje čita primljene podatke
 - viši nivo apstrakcije nad komunikacijskom točkom koju operativni sustav koristi za pristup transportnom sloju
 - veže se uz broj vrata (engl. *port*) koja jednoznačno određuju aplikaciju kojoj su poruke namijenjene

User Datagram Protocol (UDP)

- komunikacija se odvija preko vrata (engl. *portova*) koje dodjeljuje operacijski sustav

POSLUŽITELJ

socket()

bind()

recvfrom()

Obrada zahtjeva

sendto()

close()

podaci (zahtjev)

podaci (odgovor)

KLIJENT

socket()

sendto()

recvfrom()

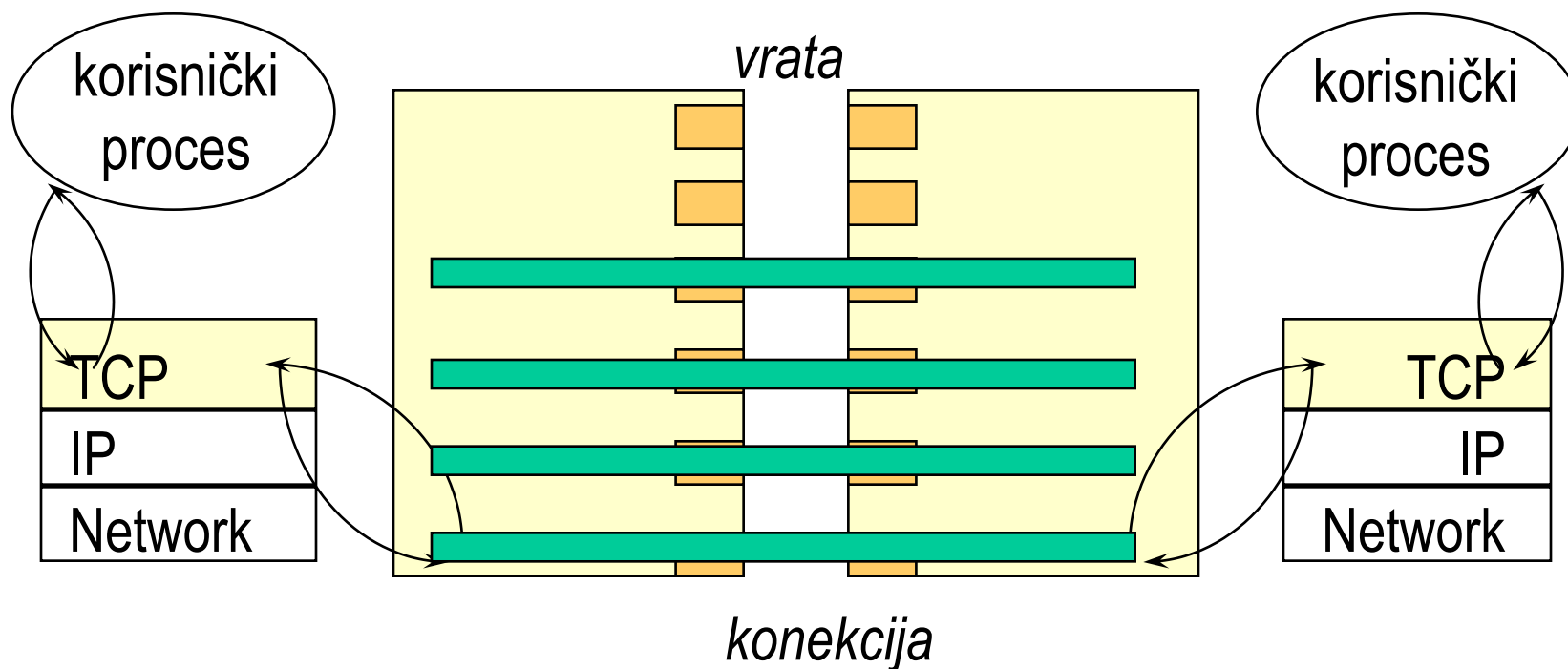

close()

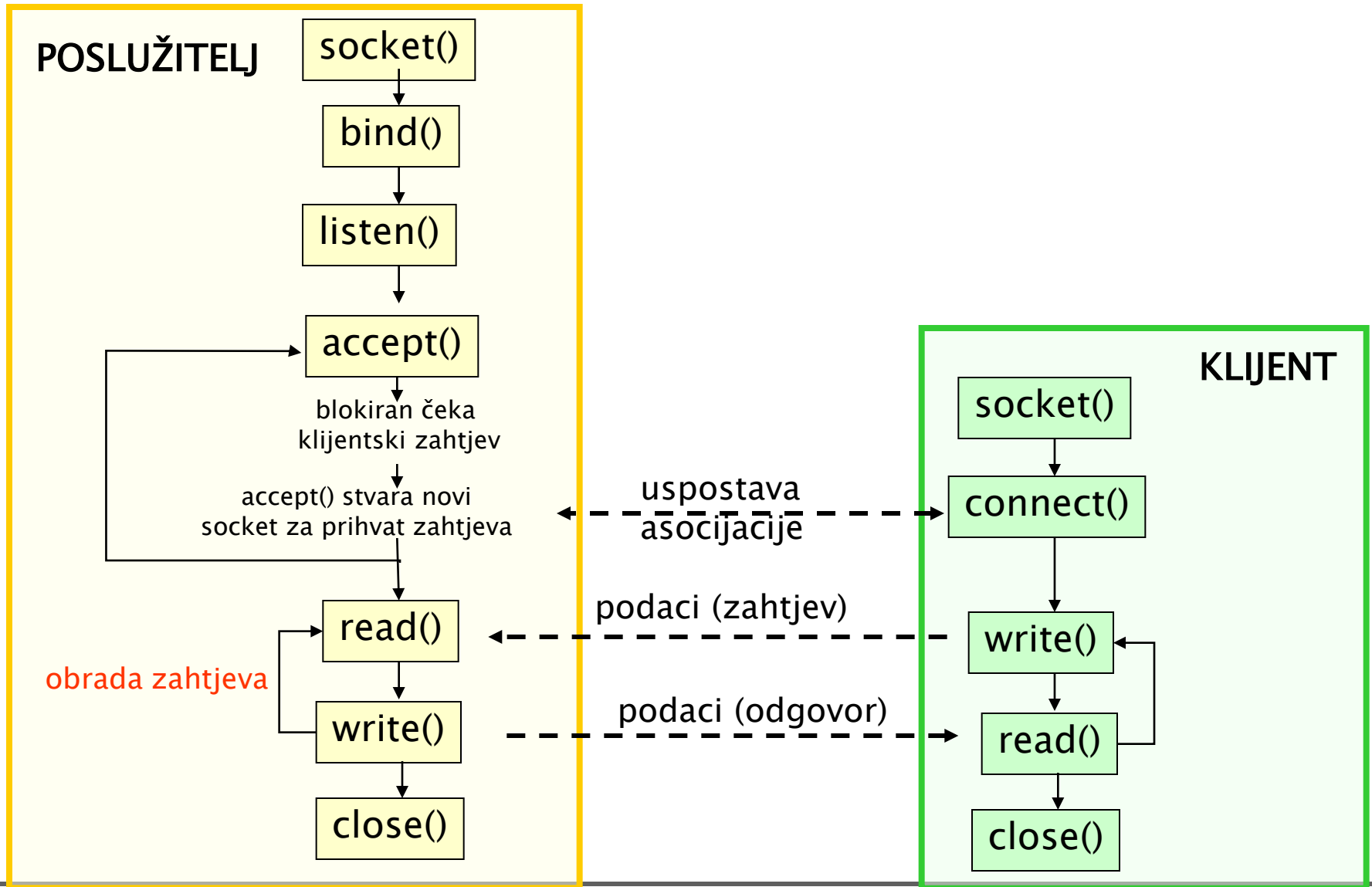
- ◆ model klijent-poslužitelj
- ◆ vremenska ovisnost procesa
 - poslužitelj mora biti aktivan za primanje datagrama
- ◆ klijent mora znati identifikator poslužitelja
- ◆ tranzijentna komunikacija
- ◆ asinkrona komunikacija
 - klijent šalje datagram i nastavlja procesiranje
- ◆ može se koristiti za implementaciju komunikacije na načelu *pull* i *push*

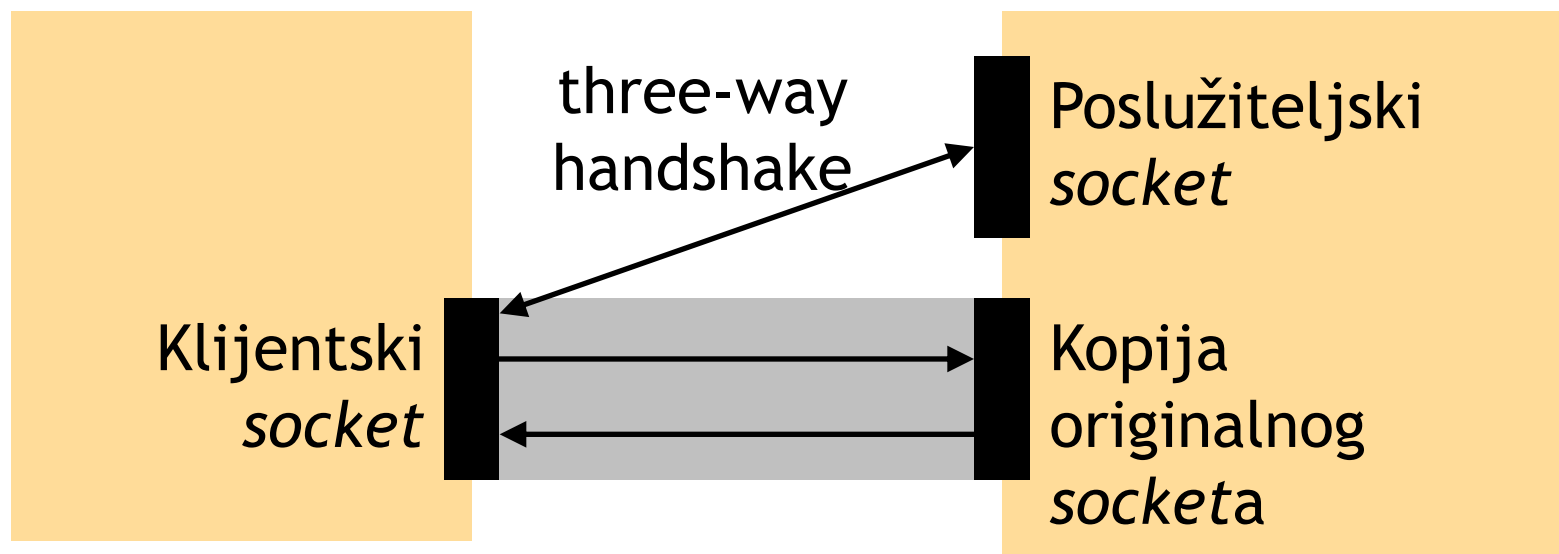
Transmission Control Protocol (TCP)

- konekcija između dvije krajnje točke koje se moraju dogovoriti o uspostavi konekcije

Konekcijska komunikacija pomoću socketa TCP

- ◆ za svaki novi korisnički zahtjev kreira se novi socket (s novim brojem vrata) koji je kopija originalnog
- ◆ originalni poslužiteljski socket mora konstantno biti u stanju “osluškivanja”

- ◆ model klijent-poslužitelj
- ◆ vremenska ovisnost
 - klijent i poslužitelj moraju biti istovremeno dostupni
- ◆ klijent mora znati identifikator poslužitelja
- ◆ tranzijentna komunikacija
- ◆ sinkrona komunikacija
 - klijent šalje zahtjev za kreiranje konekcije i blokiran je do uspostave konekcije
- ◆ pokretanje komunikacije na načelu *pull*

- ◆ Uvod
 - Interakcijski model
 - Komunikacija
 - Procesi
 - Međuoprema
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call* - RPC)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation* - RMI)

Primjer UDP poslužitelja (1)

Zavod za telekomunikacije

```
import java.io.IOException;
import java.net.DatagramSocket;
import java.net.DatagramPacket;

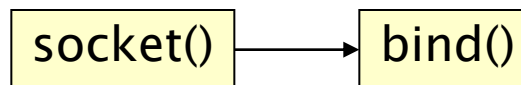
public class UDPServer {

    public static void main(String args[]) throws IOException
    {

        int port = 10001;                //server port
        byte[] rcvBuf = new byte[256]; //received bytes
        byte[] sendBuf = new byte[256]; //sent bytes
        String receivedString;

        //create a UDP socket and bind it to the specified port
        //on the local host
        DatagramSocket socket = new DatagramSocket( port );
```

...

Primjer UDP poslužitelja (2)

...

```
while( true ){
    //create a DatagramPacket for receiving packets
    DatagramPacket packet =
        new DatagramPacket(rcvBuf,rcvBuf.length);
    //receive packet
    socket.receive( packet );
    receivedString = new String(packet.getData(
                                packet.getOffset(),
                                packet.getLength() ));

    sendBuf = receivedString.toUpperCase().getBytes();
    //create a DatagramPacket for sending packets
    DatagramPacket sendPacket =
        new DatagramPacket( sendBuf, sendBuf.length,
                            packet.getAddress(),
                            packet.getPort() );
    //send packet
    socket.send( sendPacket );
}
```

recvfrom()

obrada
zahtjeva

sendto()

Primjer UDP klijenta (1)

Zavod za komunikacije

```
import java.io.IOException;
import java.net.InetAddress;
import java.net.DatagramSocket;
import java.net.DatagramPacket;

public class UDPClient {

    public static void main(String args[]) throws IOException
    {

        String sendString = new String("Any string...");

        byte[] rcvBuf = new byte[256];
        byte[] sendBuf = new byte[256];
        sendBuf = sendString.getBytes();

        //Determines the IP address of a host, given the host's
        name
        InetAddress address = InetAddress.getByName("localhost");
        ...
    }
}
```

Primjer UDP klijenta (2)


```
...  
//Create a datagram socket and bind it to any available  
//port on the local host
```

```
DatagramSocket socket = new DatagramSocket();
```

```
//Create a datagram packet for sending data
```

```
DatagramPacket packet =
```

```
    new DatagramPacket(sendBuf, sendBuf.length,  
address,10001);
```

```
socket.send( packet );
```

```
//Create a datagram packet for receiving data
```

```
DatagramPacket rcvPacket =
```

```
    new DatagramPacket(rcvBuf, rcvBuf.length);
```

```
socket.receive(rcvPacket);
```

```
String rcvString = new String( rcvPacket.getData(),  
                                rcvPacket.getOffset(),  
                                rcvPacket.getLength() );
```

```
socket.close();
```

```
}}
```

1. Kreirati socket poslužitelja:

```
ServerSocket server;  
server = new ServerSocket( PORT );
```

2. Čekati korisnički zahtjev (blokira proces do klijentskog zahtjeva!!!):

```
Socket copySocket = server.accept();
```

3. Kreirati I/O stream za komunikaciju s klijentom

```
DataInputStream is = new DataInputStream(  
    client.getInputStream() );  
DataOutputStream os = new DataOutputStream(  
    client.getOutputStream() );
```

4. Komunikacija s klijentom

```
Receive from client: String line = is.readLine();  
Send to client: os.writeBytes("Hello\n");
```

5. Zatvoriti socket:

```
client.close();
```


1. Kreirati socket:

```
client = new Socket( server, port_id );
```

2. Kreirati I/O stream za komunikaciju s poslužiteljem:

```
is = new DataInputStream(client.getInputStream() );
```

```
os = new DataOutputStream( client.getOutputStream() );
```

3. Komunikacija s poslužiteljem:

- //Receive data from the server:

```
String line = is.readLine();
```

- //Send data to the server:

```
os.writeBytes("Hello\n");
```

4. Zatvoriti socket:

```
client.close();
```

Primjer TCP poslužitelja (1)

Zavod za telekomunikacije

```
import java.io.PrintWriter;
import java.io.BufferedReader;
import java.io.InputStreamReader;
import java.io.IOException;
import java.net.Socket;
import java.net.ServerSocket;
```

```
public class TCPServer {
    public static void main(String args[]) throws IOException,
        UnknownHostException {
```

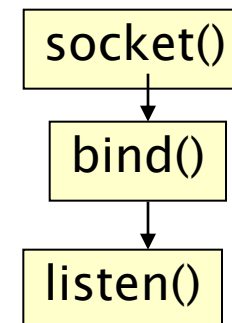
```
    int port = 10002;
```

```
    ServerSocket serverSocket = new ServerSocket(port);
```

```
    String rcvStr = null;
```

```
    String sendStr = null;
```

```
    ...
```

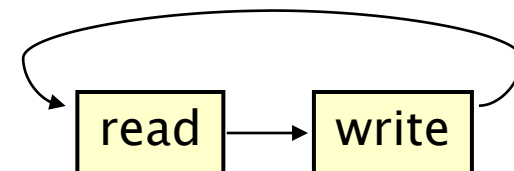

Primjer TCP poslužitelja (2)

...

```
while( true ){  
    Socket socket = serverSocket.accept(); accept()  
    PrintWriter outToClient =  
        new PrintWriter(socket.getOutputStream(), true);  
    BufferedReader inFromClient = new BufferedReader(new  
  
        InputStreamReader(socket.getInputStream()));  
    while( (rcvStr = inFromClient.readLine()) != null ) {  
        System.out.println( "Server received " + rcvStr );  
        if( rcvStr.equals( "\n" ))  
            break;  
        outToClient.println(rcvStr.toUpperCase());  
        System.out.println( "Server sends:\t" + sendStr);  
    }  
    outToClient.close();  
    inFromClient.close();  
    socket.close(); close()  
}  
}}
```


Primjer TCP klijenta (1)

Zavod za komunikacije

```
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import java.io.BufferedReader;
import java.io.InputStreamReader;
import java.net.Socket;
```

```
public class TCPClient {
    public static void main(String args[]) throws
        IOException, UnknownHostException {
```

```
        String serverName = new String("localhost");
        int port = 10002;
```

```
        //create the socket connection
```

```
        Socket clientSocket = new Socket( serverName,  
port );
```

```
        String sendString = new String("Any string...");
```

```
        ...
```

socket()

connect()

```
...  
//get the socket's output stream and open a PrintWriter on  
it  
PrintWriter outToServer =  
    new PrintWriter( clientSocket.getOutputStream(),  
true);  
  
//get the socket's input stream and open a BufferedReader  
on it  
BufferedReader inFromServer = new BufferedReader(  
    new InputStreamReader  
(clientSocket.getInputStream()));  
  
outToServer.println(sendString); write()  
String rcvString = inFromServer.readLine(); read()  
System.out.println("FROM SERVER:" + rcvString);  
  
outToServer.println("\n");  
clientSocket.close(); close()  
}}
```

<http://java.sun.com/javase/6/docs/api/java/net/package-summary.html>

- ◆ Osnovne klase

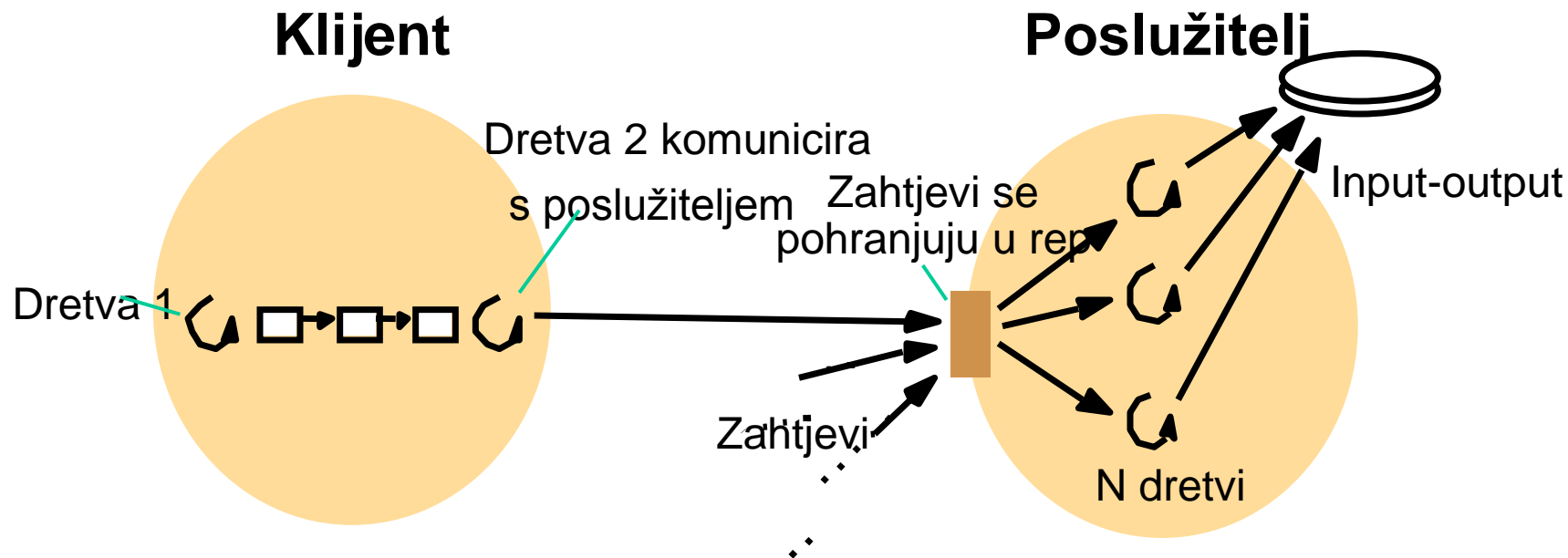
- Socket, ServerSocket, URL, URLConnection, (koriste TCP)
- DatagramPacket, DatagramSocket, MulticastSocket (koriste UDP)

- ◆ Java Networking Tutorial

<http://java.sun.com/docs/books/tutorial/networking/>

- ◆ http://www.unix.com.ua/oreilly/java-ent/jnut/ch16_01.htm

- ◆ Uvod
 - Interakcijski model
 - Komunikacija
 - Procesi
 - Međuoprema
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call* - RPC)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation* - RMI)

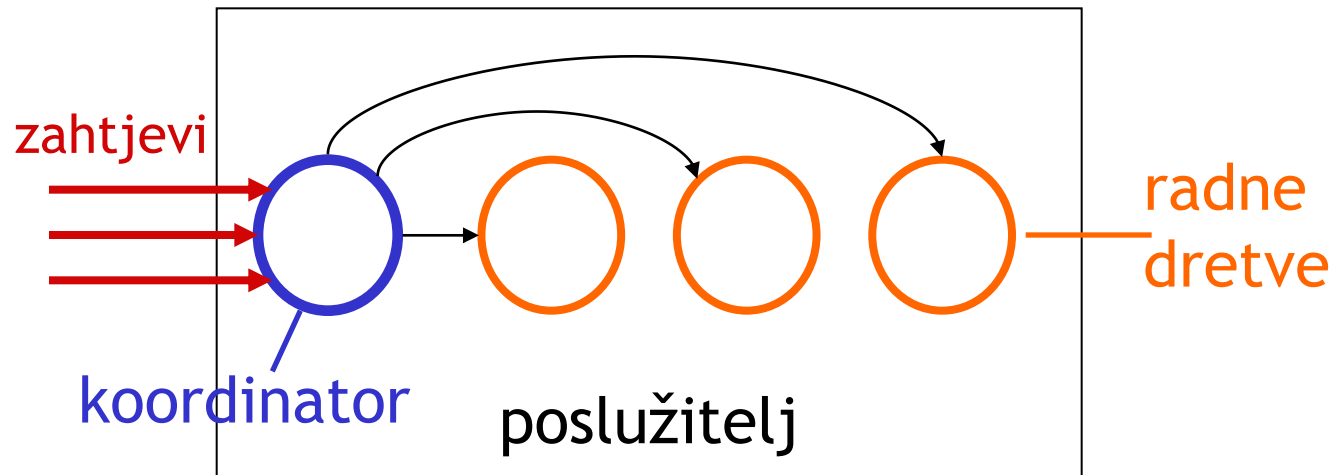

Uobičajene zadaće na strani klijenta:

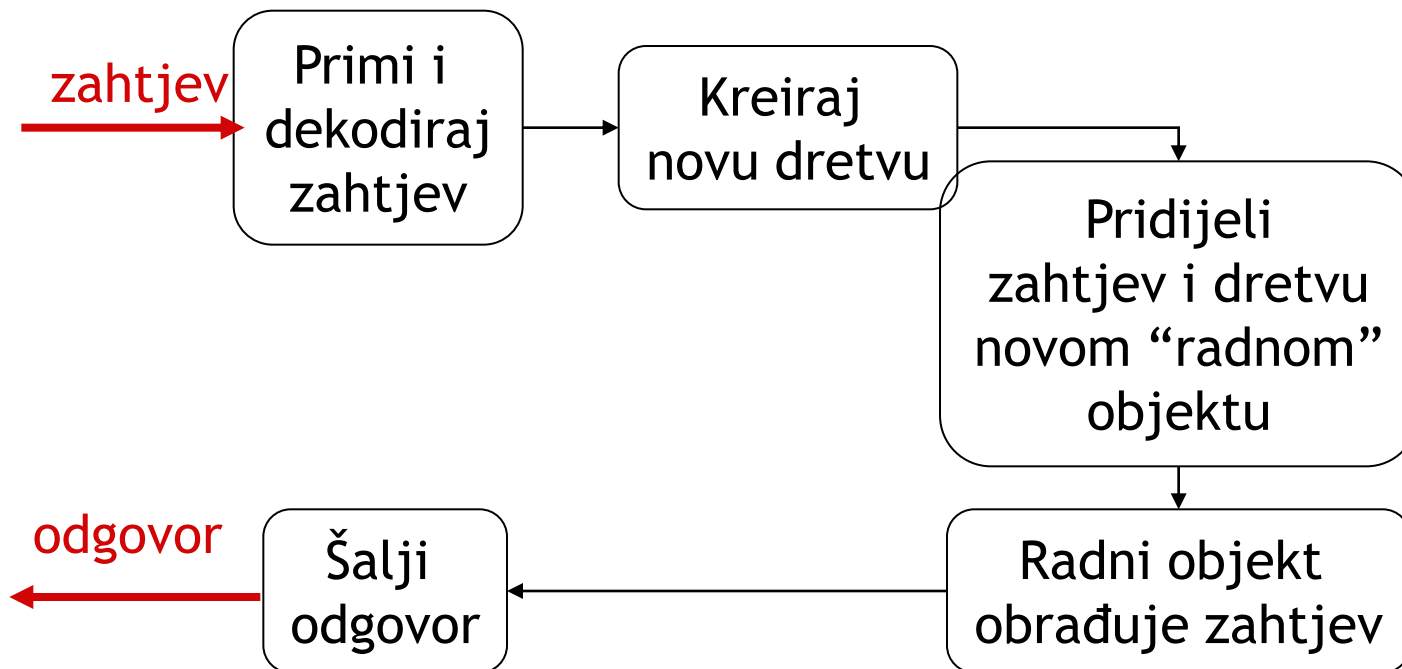
- korisničko sučelje,
- složeno procesiranje,
- otvaranje mrežne konekcije i primanje podataka

Uobičajene zadaće na strani poslužitelja:

- konkurentni klijentski pozivi
- rad s diskom

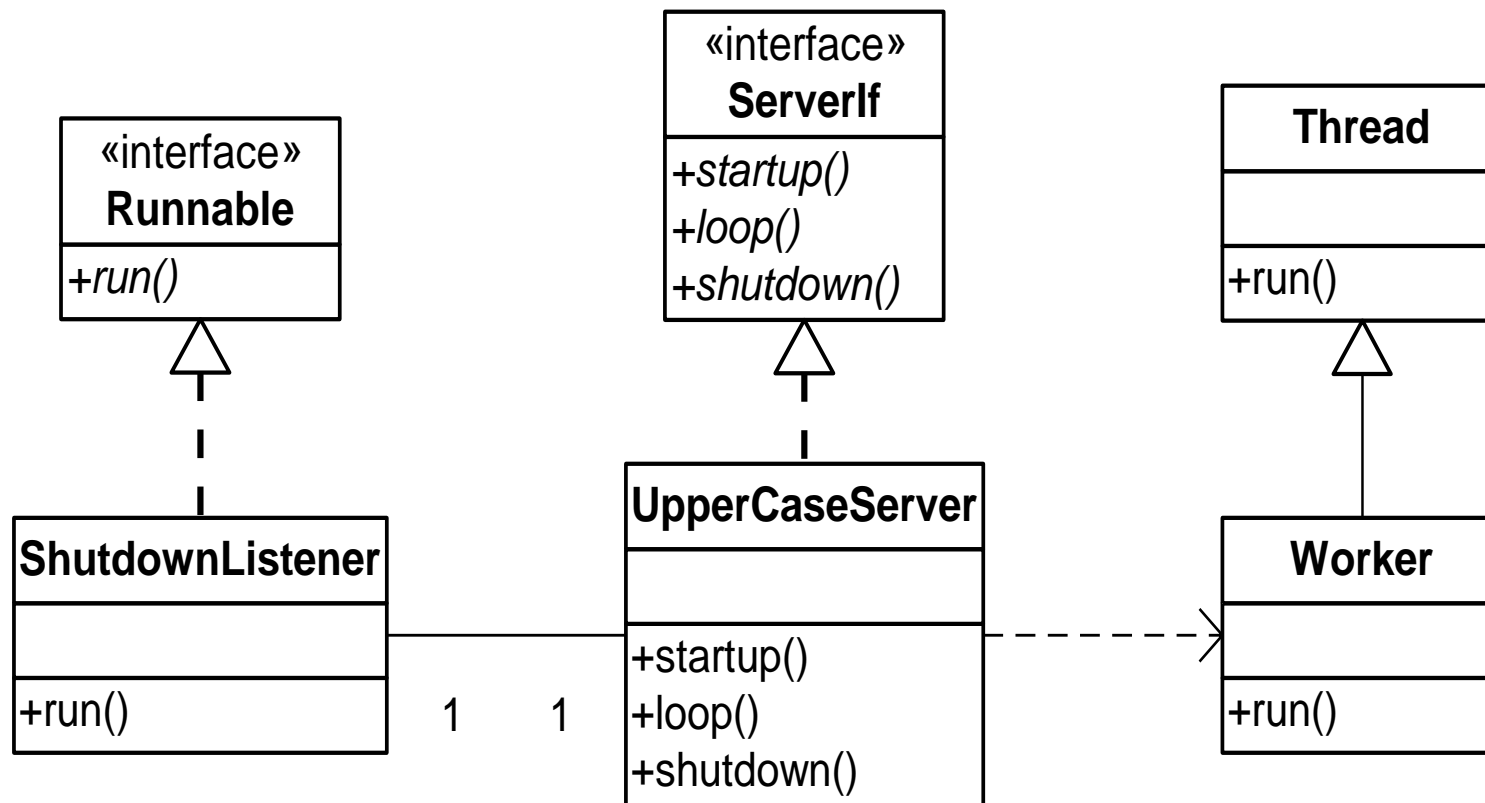
Model koordinator/radna dretva
(*dispatcher/worker model*)

Primjer višedretvenog poslužitelja

Zavod za komunikacije


```
public interface ServerIf {  
    // Server startup. Starts all services offered by the  
    server.  
    public void startup();  
  
    // Server loops when in running mode. The server must be  
    active  
    // to accept client requests.  
    public void loop();  
  
    // Server shutdown. Shuts down all services started during  
    //startup.  
    public void shutdown();  
  
    // Gets the running flag that indicates server running  
    status.  
    // @return running flag  
    public boolean getRunningFlag();  
  
    // Sets the running flag that indicates server running  
    status.  
    // @param flag running flag  
    public void setRunningFlag(boolean flag);  
  
}
```

```
public class UpperCaseServer implements ServerIf {  
  
    private String      hostname = null;  
  
    private int         port;  
  
    private ServerSocket serverSocket;  
  
    private boolean runningFlag = false;  
  
    //Reference to a shutdown listener process, it accepts  
    shutdown  
    //requests.  
    private ShutdownListener shutdownListener = null;  
  
    //The number of active TCP connections.  
    private int activeConnections = 0;  
  
    private final static int MAX_CLIENTS = 10;  
    ...  
}
```

```
...
public UpperCaseServer( int portNo ) {
    try {
        //determine the local hostname
        hostName = InetAddress.getLocalHost().getHostName();
    } catch (UnknownHostException e) {
        e.printStackTrace();
        System.exit(-1);
    }

    port = portNo;
    if( port < 1024 ) {
        System.err.println( "UpperCaseServer: illegal port
number [" + port + "]" );
        System.exit(-1);
    }
}
...

```

```
...
//Starts all required server services.
public void startup() {
    try {
        //create server socket, bind it to the specified port
        //and set the max queue length for client requests
        serverSocket = new ServerSocket(port, MAX_CLIENTS);

        //set the running flag to true
        runningFlag = true;

        //create shutdown listener in a new thread
        shutdownListener = new ShutdownListener(this, 4456);
        new Thread( shutdownListener ).start();

    } catch( IOException e) {
        e.printStackTrace();
        System.exit(-1);
    }
}...
```

```
//The main loop for accepting client requests.
public void loop() {
    try {    //set timeout to avoid blocking
        serverSocket.setSoTimeout( 500 );
    } catch( SocketException e ){
        e.printStackTrace();
        System.exit(-1);
    }
    while( runningFlag ) {
        try {
            //accept requests and create a new Worker object
            //in a new thread, or throw a SocketTimeoutException
            Thread w = (Thread)new Worker(serverSocket.accept()) ;
            w.start();
            activeConnections++;
        } catch( SocketTimeoutException ste ) {
            //do nothing, check the runningFlag
        } catch( IOException e ) {
            e.printStackTrace();
            System.exit(-1);
        }
    }
}
```



```
...
public void shutdown() {
    while( activeConnections > 0 ) {
        System.out.println( "WARNING: There are still active
            connections" );
        try {
            Thread.sleep( 5000 );
        } catch( java.lang.InterruptedException e ){}
    }
    if( activeConnections == 0 ) {
        System.out.println( "Server shutdown." );
        if( serverSocket != null )
            try {
                serverSocket.close();
            } catch( IOException e ) {
                e.printStackTrace();
                System.exit(-1);
            }
    }
} ...
```

```
...  
//The main method creates a new server object, initiates  
server  
//startup, calls the loop method,  
//and when the loop terminates invokes the shutdown  
method.  
public static void main(String argv[]) {  
  
    UpperCaseServer server = new UpperCaseServer();  
  
    server.startup();  
  
    server.loop();  
  
    server.shutdown();  
  
    System.exit(0);  
}
```

```
//inner class within UpperCaseServer
private class Worker extends Thread {
    Socket socket = null;
    Worker( Socket sckt ){
        super( "UpperCaseServer.Worker" );
        socket = sckt;
    }
    //Creates reader and writer for the socket, reads a line
    from
    //the reader, transforms it to upper case, and sends the
    //transformed string to client.
    public void run() {
        String clientInput = null;
        String capitalizedInput = null;
        try {
            PrintWriter outToClient =
                new PrintWriter(socket.getOutputStream(), true);
            BufferedReader inFromClient =
                new BufferedReader(new InputStreamReader
                    (socket.getInputStream()));
```

```
while( (clientInput = inFromClient.readLine()) !=
null ){
    System.out.println( "Server received from " +
        socket.getRemoteSocketAddress().toString() +
        ":\t"
        + clientInput );
    if( clientInput.equals( "\n" ))
        break;
    capitalizedInput = clientInput.toUpperCase();
    outToClient.println(capitalizedInput);
    System.out.println( "Server sends:\t" +
        capitalizedInput );
}
outToClient.close();
inFromClient.close();
if( socket != null )
    socket.close();
activeConnections--;
} catch( IOException e ) {
    e.printStackTrace();
}
}
}
```

ShutdownListener (1)

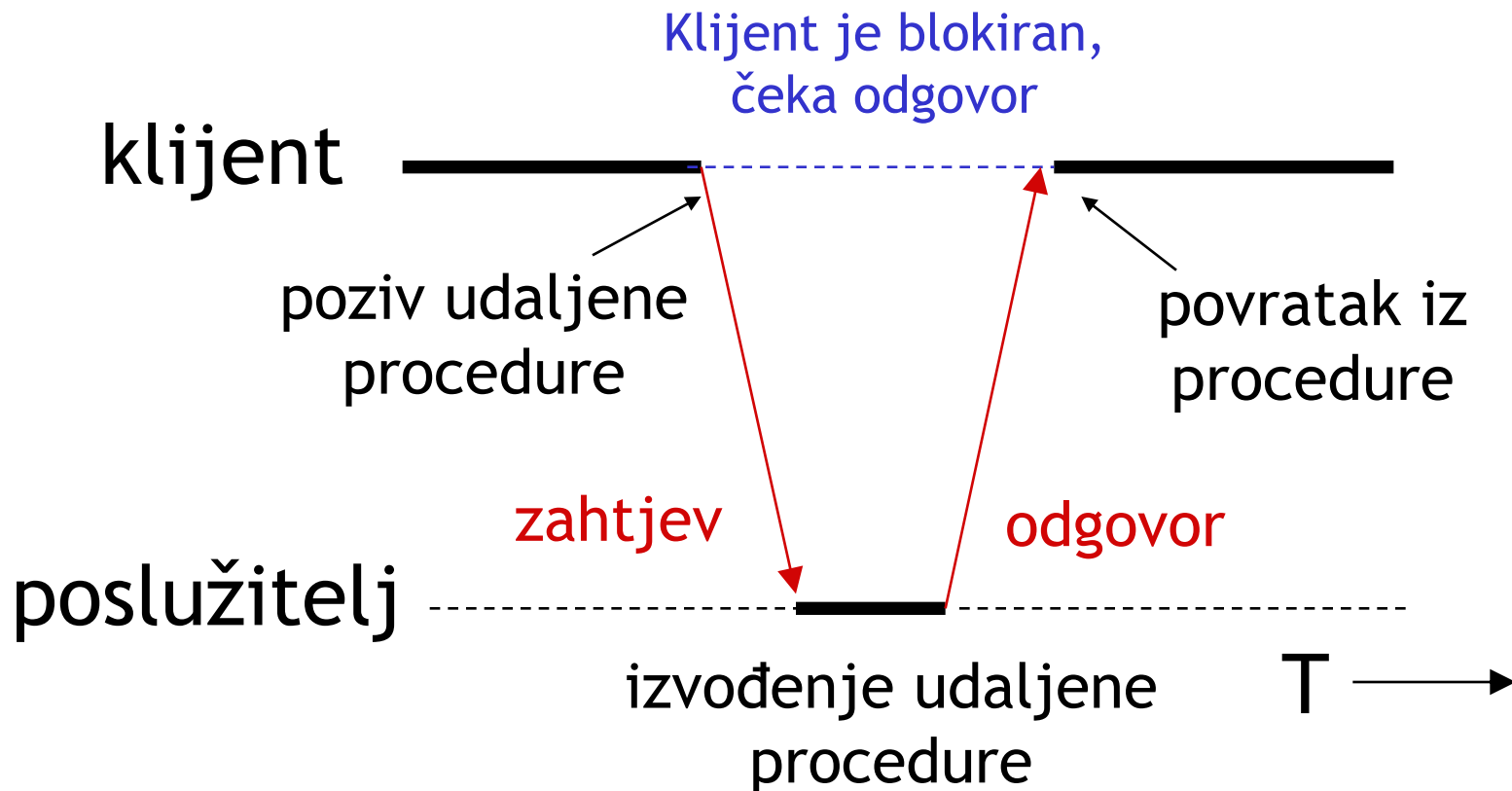


```
//Creates a datagram socket that listens on port 4456 for
// shutdown requests.
public class ShutdownListener implements Runnable {
    //Reference to the server that will be shutdown.
    private ServerIf      server = null;
    private DatagramSocket socket = null;
    int                   port;
    //Running flag: when true the datagram socket is running and
    //accepting packets when false the listener process terminates.
    boolean               runningFlag = false;

    public ShutdownListener( ServerIf srv, int portNo ) {
        server = srv;
        port = portNo;
        if ( port > 1024 )
            try {
                socket = new DatagramSocket( port );
                runningFlag = true;
            } catch( IOException e ) {
                e.printStackTrace();
                System.exit(-1);
            }
    }
}
```

```
//Listens for datagram packets. When the packet contains the
string
//"Shutdown now" sets the runningFlag of the server to false.
public void run() {
    byte[] buf = new byte[256];
    String received;
    while( runningFlag ){
        DatagramPacket packet = new DatagramPacket(buf,buf.length);
        try {
            socket.receive( packet );
            received = new String( packet.getData(),
                                   packet.getOffset(), packet.getLength());
            if( received.equals( "Shutdown now" ) ) {
                server.setRunningFlag( false );
                //set my running flag to false
                runningFlag = false; }
        } catch( IOException e ) {
            e.printStackTrace();
        }
    }
    socket.close();
}
```

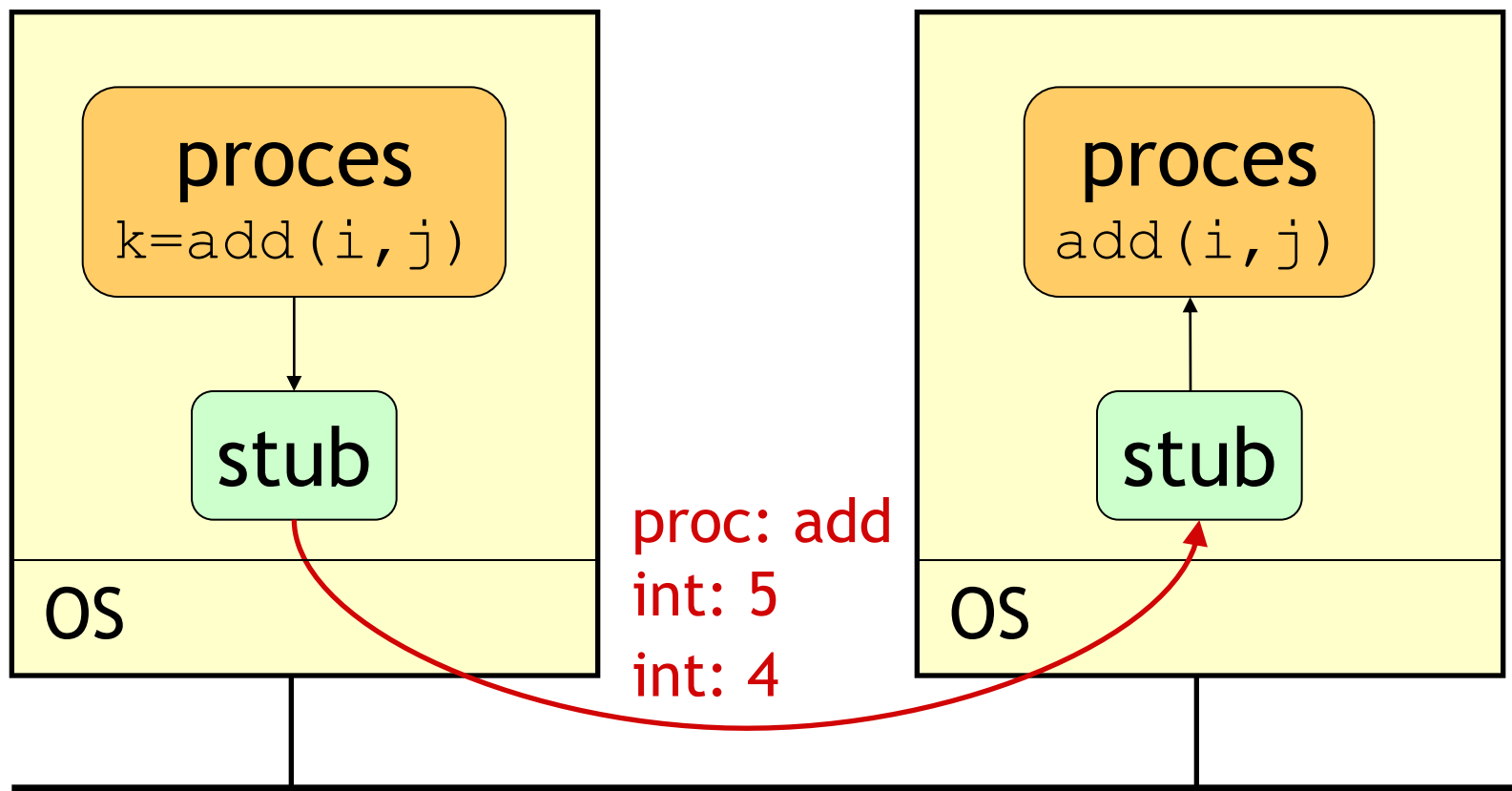
- ◆ Uvod
 - Interakcijski model
 - Komunikacija
 - Procesi
 - Međuoprema
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call - RPC*)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation - RMI*)

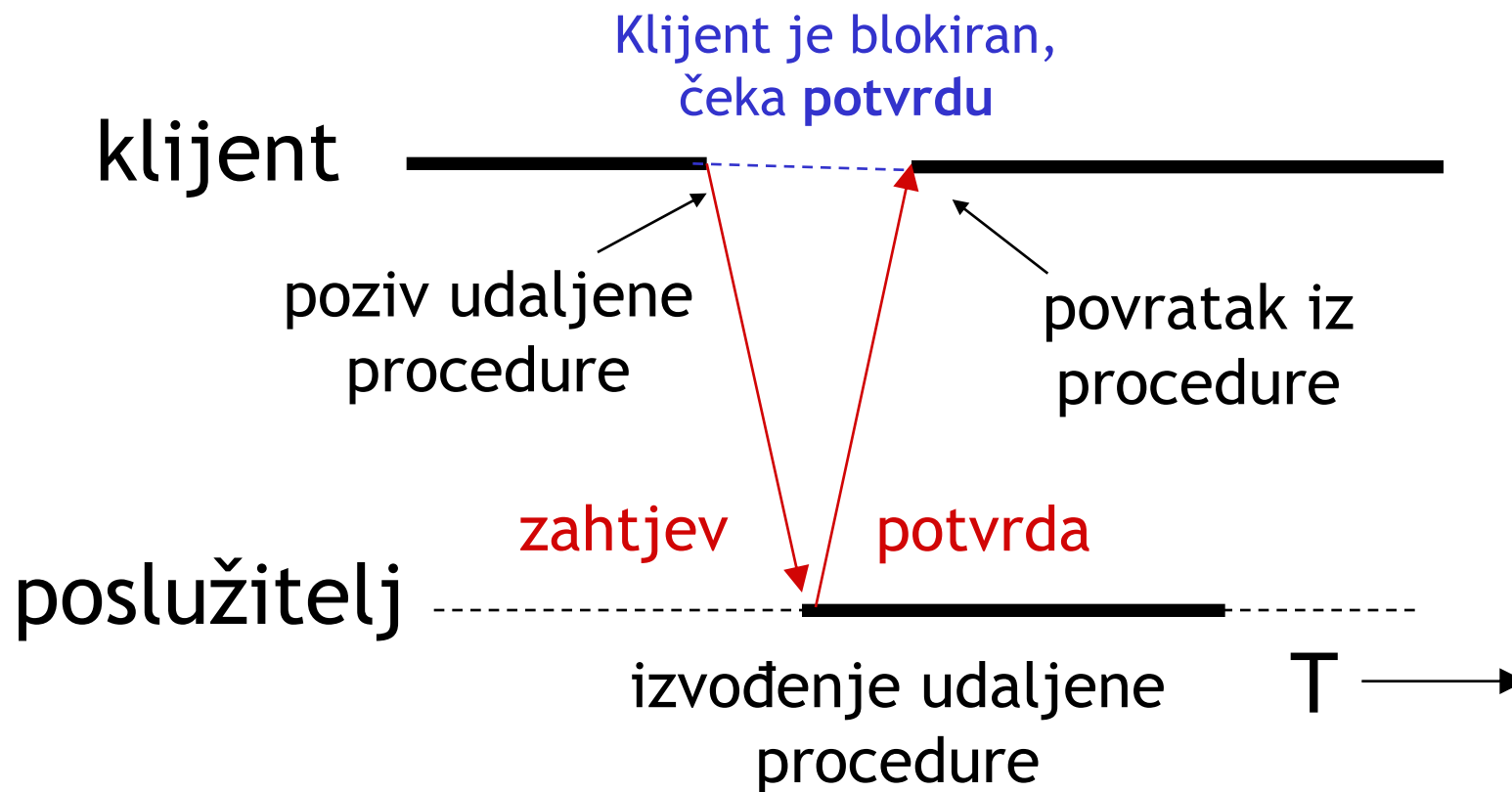
Omogućiti procesima pozivanje i izvođenje procedura na udaljenom računalu.

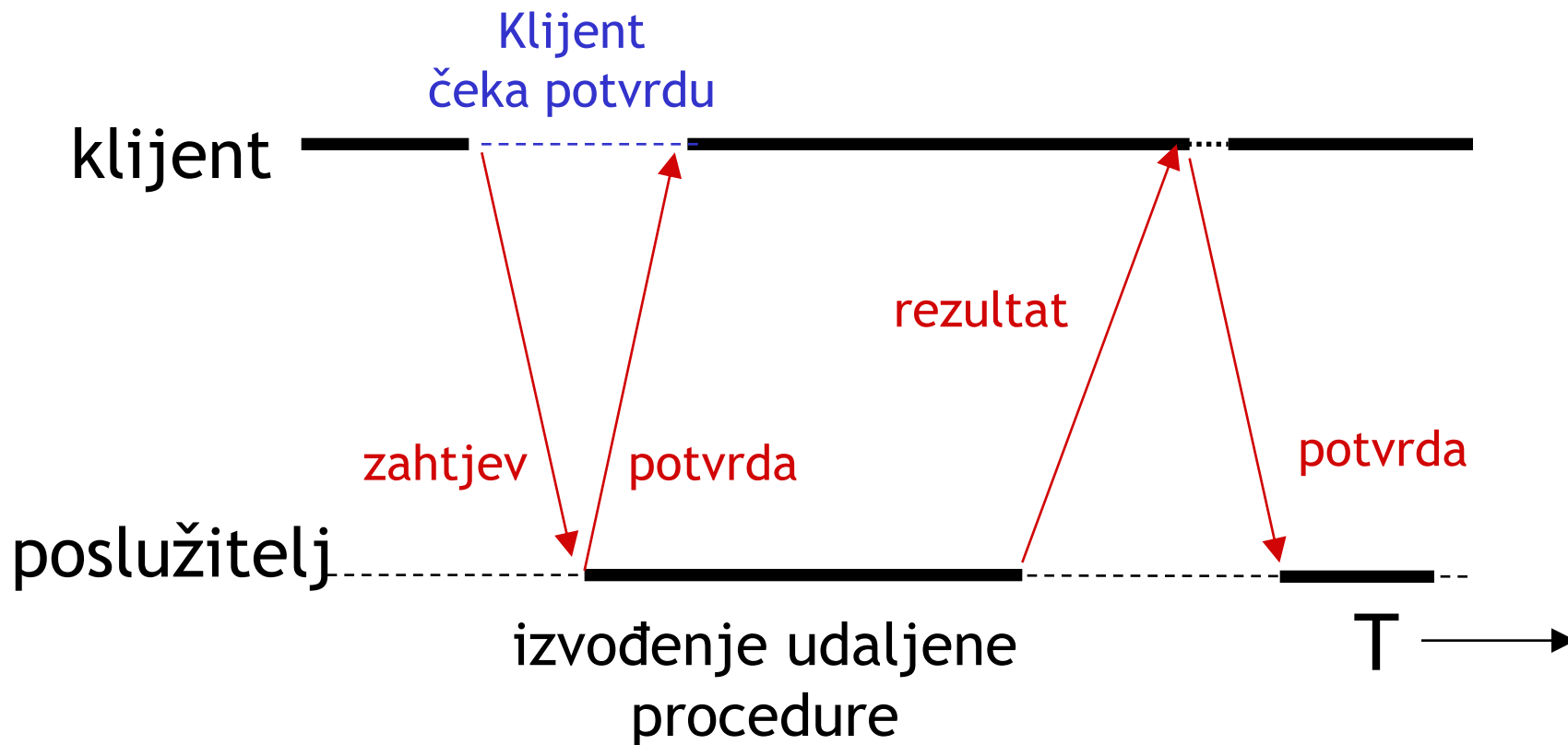
klijent

poslužitelj

- ◆ *Marshaling* – “pakiranje” parametara ili rezultata u poruku
- ◆ *Unmarshaling* – čitanje parametara ili rezultata iz poruke
- ◆ Prenošenje vrijednosti parametra
 - Navodi se tip (npr. int, char, long) i vrijednost
 - Različita računala često koriste različite prikaze znakova
- ◆ Prenošenje parametara koristeći reference
 - Referenca ima smisla samo u adresnom prostoru procesa koji je koristi!
 - Kako prenijeti string na udaljeno računalo?
 - nije moguće koristiti referencu na string!
 - kopiranje cijelog stringa i “pakiranje” u poruku

- ◆ Uvod
 - Interakcijski model
 - Komunikacija
 - Procesi
 - Međuoprema
- ◆ Međuoprema za komunikaciju raspodijeljenih procesa
 - Komunikacija korištenjem priključnica (Socket API)
 - Primjeri TCP/UDP klijenta i poslužitelja
 - Oblikovanje višedretvenog poslužitelja
 - Poziv udaljene procedure (*Remote Procedure Call* - RPC)
 - Poziv udaljene metode (*Remote Method Invocation* - RMI)

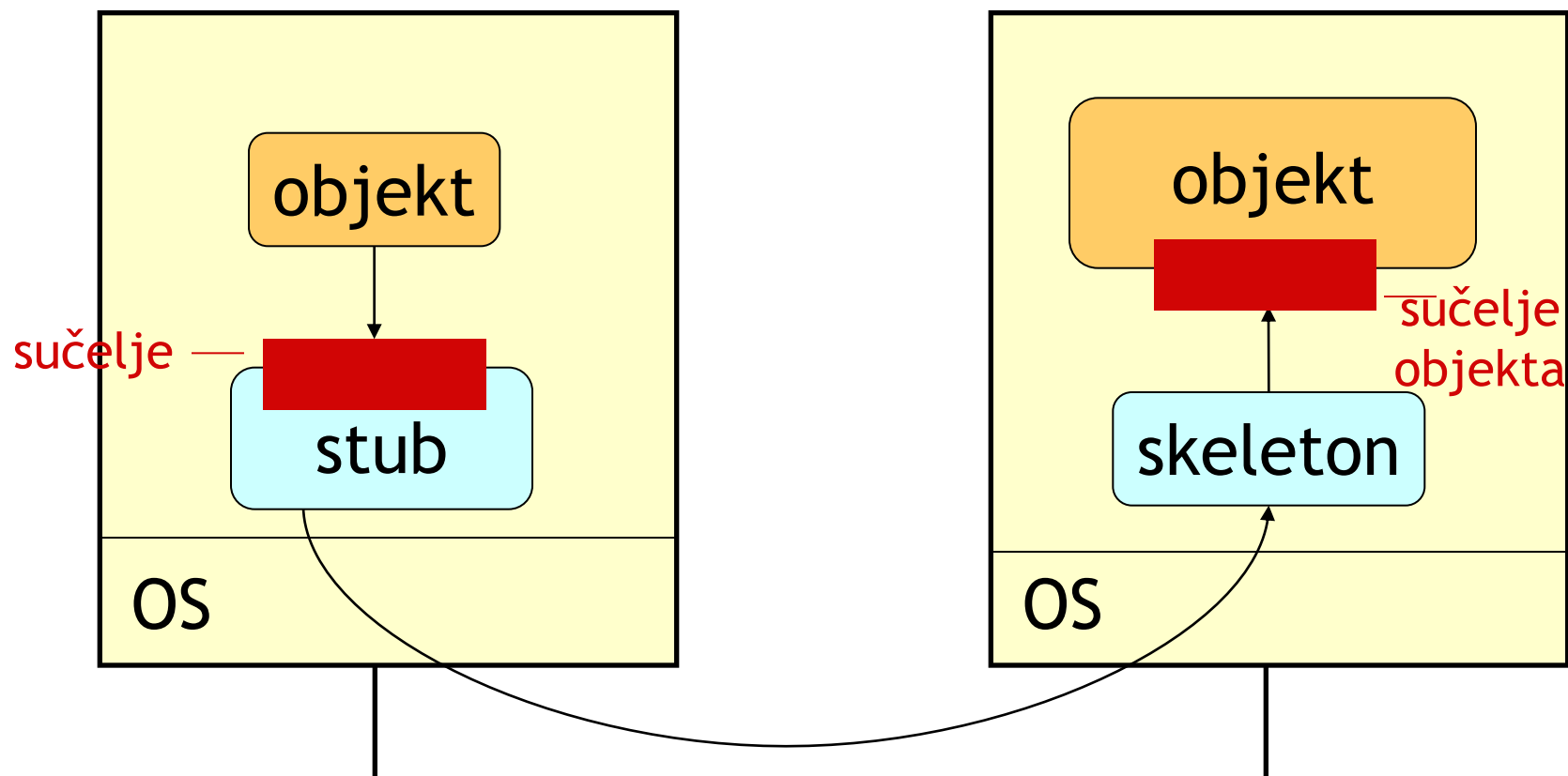
Remote Method Invocation (RMI)

- ◆ “nasljednik” poziva udaljene procedure, poziva se metoda udaljenog objekta
- ◆ raspodijeljeni objekt
 - proširenje osnovnog objektnog modela na raspodijeljene objekte
 - odvajanje sučelja i implementacije objekta
- ◆ objekt (klijent) poziva metodu udaljenog objekta (poslužitelja) na transparentan način
 - identično pozivu metode lokalnog objekta

- ◆ Postoje reference na lokalne i udaljene objekte
- ◆ Svaki udaljeni objekt ima globalno jedinstven identifikator
 - npr. [ref: [endpoint:[161.53.19.24:1251](local),objID:[0]]]
- ◆ Potrebna je usluga za registriranje i pronalaženje udaljenih objekata (*directory service*)

klijent

poslužitelj

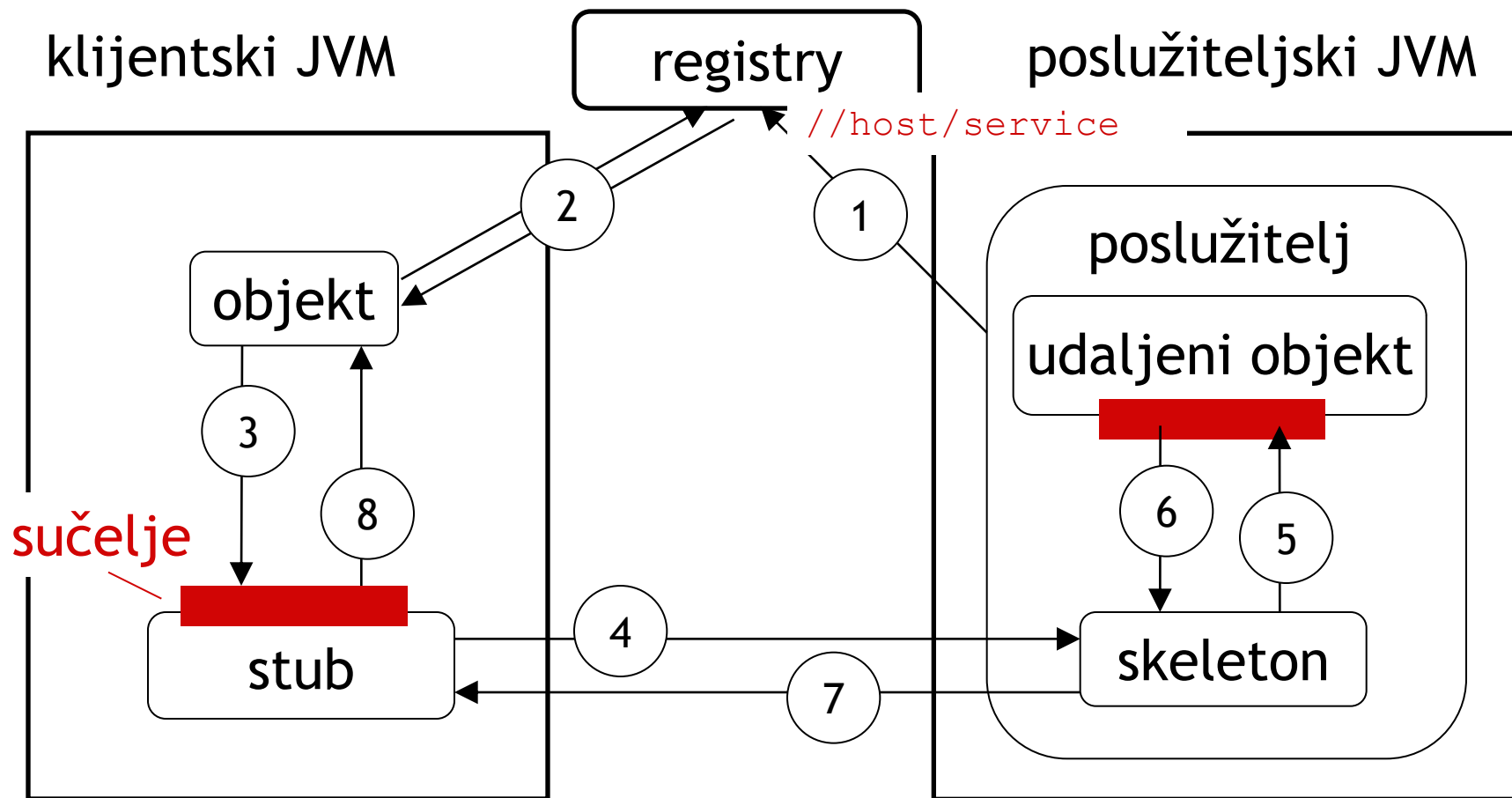
- ◆ model klijent-poslužitelj
- ◆ vremenska ovisnost klijenta i poslužitelja
- ◆ klijent mora znati identifikator poslužitelja
- ◆ tranzijentna komunikacija
- ◆ sinkrona komunikacija
 - klijent je blokiran dok ne primi odgovor od strane poslužitelja
- ◆ pokretanje komunikacije na načelu *pull*

Java Remote Method Invocation

- ◆ Sunovo rješenje za komunikaciju raspodijeljenih objekata na načelu poziva udaljene metode
- ◆ Oblikovan isključivo za programski jezik Java: omogućuje jednostavniju komunikaciju objekata koji se izvode u različitim JVM (*Java Virtual Machine*)
- ◆ Implementacija koristi TCP kao transportni protokol

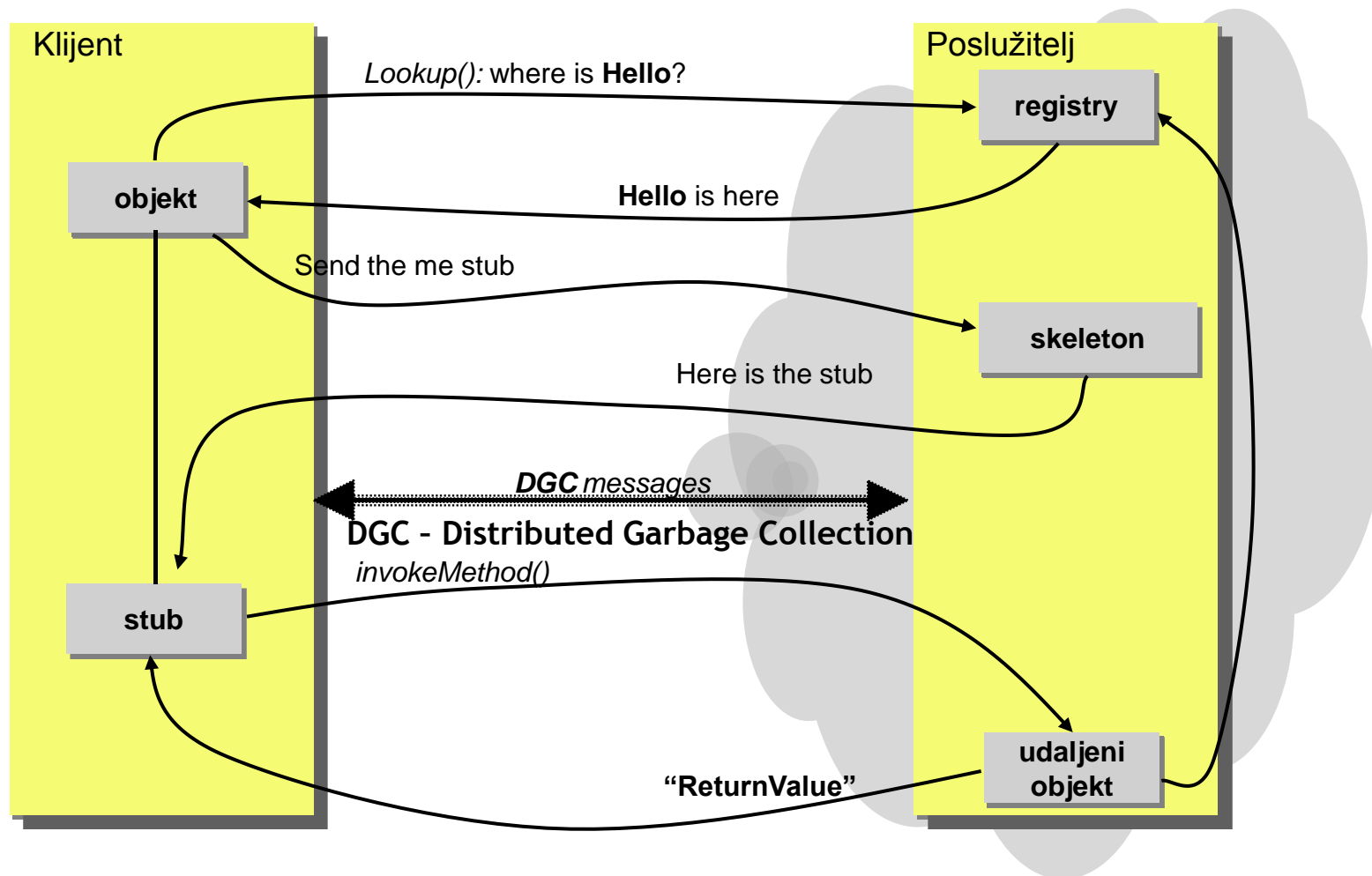
- ◆ transparentnost pristupa udaljenim objektima
 - referenca na udaljeni objekt istovjetna je referenci na lokalni objekt, no moraju implementirati sučelje `java.rmi.Remote`
- ◆ sučelja udaljenog objekta omogućuju komunikaciju s udaljenim objektom
- ◆ sučelje udaljenog objekta implementira *stub* (*proxy*) u adresnom prostoru klijentskog računala
- ◆ klase *stub* i *skeleton* generiraju se iz implementacije, a ne iz sučelja udaljenog objekta

- ◆ lokalni objekti moraju se serijalizirati i prenosi se njihova vrijednost (*pass by value*)
 - implementiraju sučelje `Serializable`
- ◆ udaljeni se objekti prenose koristeći referencu (*pass by reference*)
 - implementiraju sučelje `java.rmi.Remote` i pravilno su eksportirani `UnicastRemoteObject.exportObject()`
 - referenca = adresa računala + port + identifikator udaljenog objekta
 - referenca udaljenog objekta je jedinstvena u raspodijeljenom sustavu

Pretpostavka: stub postoji na strani klijenta

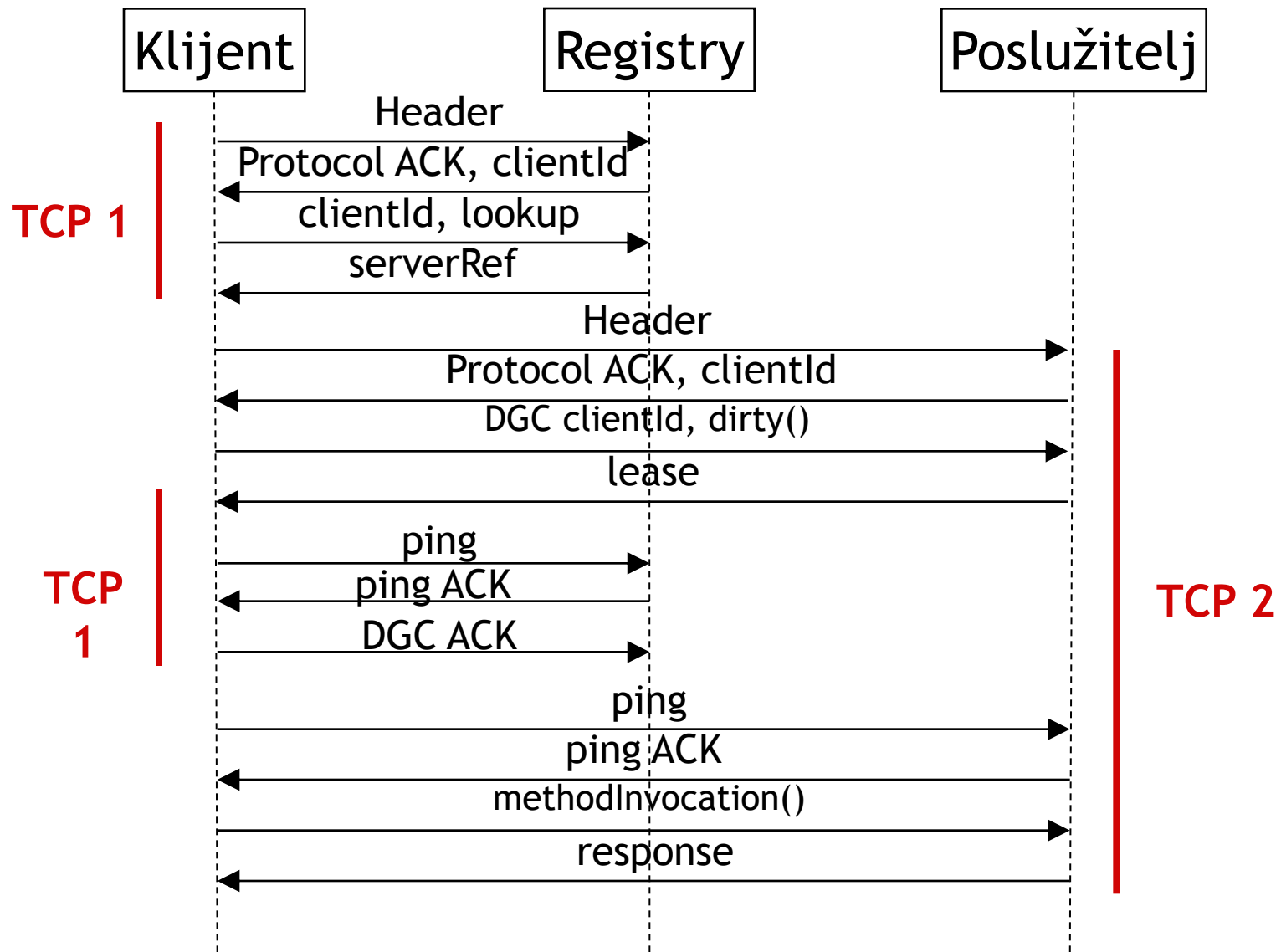
Protokol Java RMI (2)

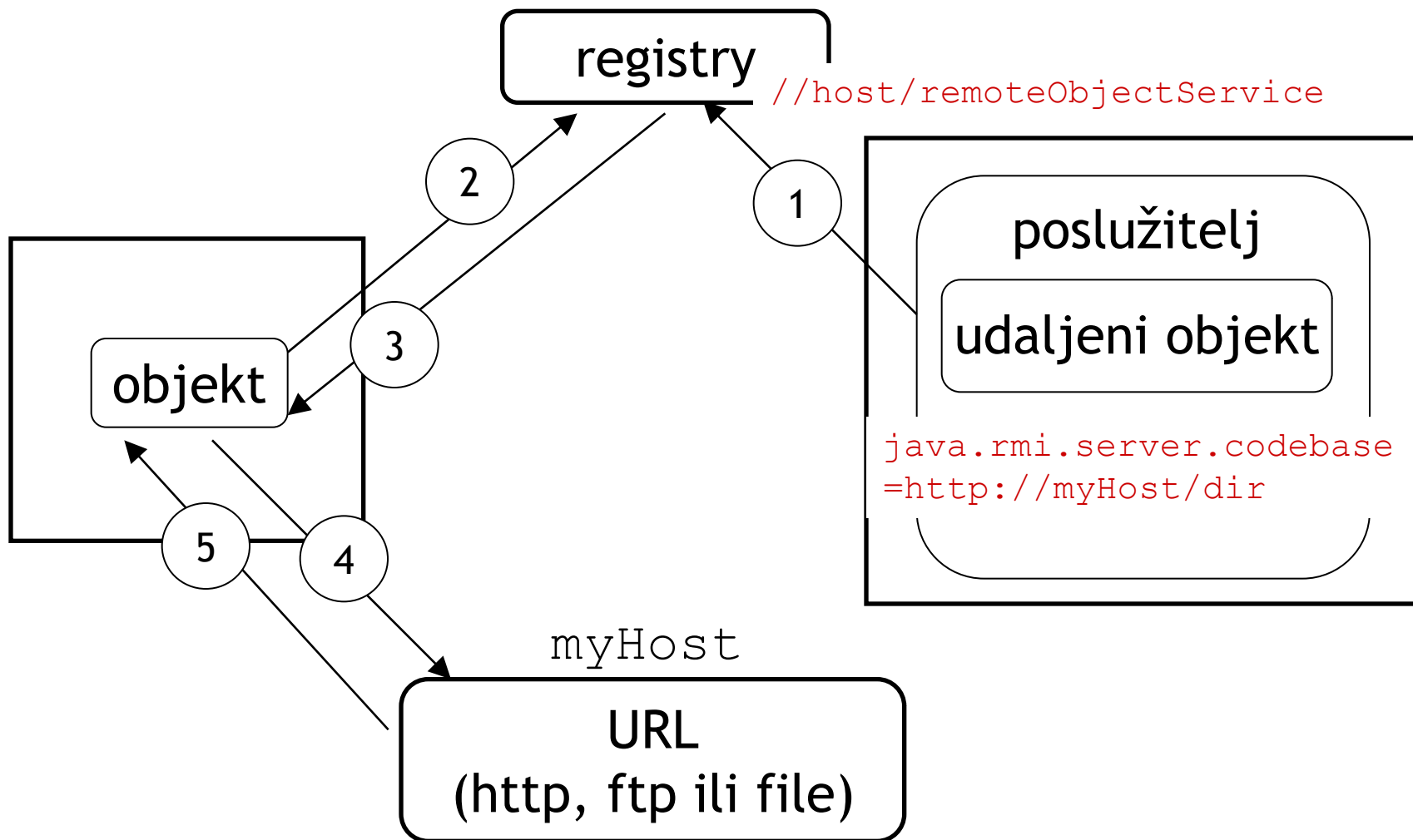
Protokol Java RMI (3)

Zavod za telekomunikacije

Dinamičko učitavanje klase stuba (1)


```
import java.rmi.RemoteException;
import java.rmi.Remote;

/**
 * Remote object offers the service of converting a
 * string
 * to upper case.
 */
public interface UpperCase extends Remote {

    public String toUpperCase
        (String originalString) throws RemoteException;

}
```

Primjer RMI poslužitelja (1)


```
import java.rmi.server.UnicastRemoteObject;
import java.rmi.RemoteException;
import java.rmi.Naming;
import java.rmi.RMISecurityManager;

public class UpperCaseImpl extends UnicastRemoteObject
    implements UpperCase {

    private static final String rmiUrl =
        "rmi://localhost:1099/UpperCase4U";

    public UpperCaseImpl() throws RemoteException {
        super();
    }

    public String toUpperCase( String originalString )
        throws RemoteException {
        return( originalString.toUpperCase() );
    } ...
}
```

```
...
public static void main(String[] args) {
    try {
        if (System.getSecurityManager() == null)
            System.setSecurityManager(
                new RMISecurityManager());

        UpperCaseImpl serverObject = new UpperCaseImpl();
        Naming.rebind(rmiUrl, serverObject);
        System.out.println("UpperCase object bound to " +
            rmiUrl);

    } catch (Exception e) {
        e.printStackTrace();
    }
}}
```

Primjer RMI klijenta (1)


```
import java.rmi.RemoteException;
import java.rmi.NotBoundException;
import java.rmi.Naming;
import java.rmi.RMISecurityManager;

public class UpperCaseClient {

    private static final String rmiUrl =
        "rmi://localhost:1099/UpperCase4U";
    private UpperCase uc = null;

    public UpperCaseClient() {

        try {
            uc = (UpperCase) Naming.lookup( rmiUrl );
            System.out.println( "Found remote object " +
                uc.toString() );
        } catch( Exception e ) {
            e.printStackTrace();
        }
    }
}
```

```
...  
public static void main(String[] args) {  
  
    if (System.getSecurityManager() == null)  
        System.setSecurityManager(new  
RMI SecurityManager());  
  
    UpperCaseClient client = new UpperCaseClient();  
    try {  
        String any = new String( "Any string...");  
        System.out.println( "Sending\t" + any );  
        System.out.println("Received\t"  
            + client.uc.toUpperCase(any));  
    }  
    catch (Exception e) {  
        e.printStackTrace();  
    }  
    System.exit(0);  
}}
```

- ◆ omogućuje kodiranje objekata u niz bitova te dekodiranje niza bitova i stvaranje originalnog objekta
- ◆ koristi se u Javi za prijenos objekata kod komunikacije *socketima* ili za RMI
- ◆ serijalizirani objekt se može zapisati na disk i nakon toga ponovo kreirati deserijalizacijom

- ◆ klasa mora implementirati sučelje `Serializable` da bi se njeni objekti mogli serijalizirati
- ◆ sučelje `Serializable` nema definirane metode
- ◆ postoji standardni način na koji Java serijalizira objekte
 - sve varijable unutar objekta moraju se moći serijalizirati
 - naslijeđena klasa mora se moći serijalizirati
- ◆ za posebne slučajeve se mogu definirati pravila serijalizacije i deserijalizacije

- ◆ `private void writeObject(java.io.ObjectOutputStream out)`
throws `IOException`
 - definira pravila za serijalizaciju
 - konstante su dio klase i one se ne serijaliziraju
 - varijable koje se ne žele serijalizirati deklariraju se kao `transient`
- ◆ `private void readObject(java.io.ObjectInputStream in)` throws `IOException`, `ClassNotFoundException`
 - definira pravila za deserijalizaciju
 - kreirani objekt mora biti jednak objektu koji nastaje pozivanjem konstruktora


```
public class StringList implements Serializable {  
    private int size = 0;  
    private Entry head = null;  
  
    private static class Entry implements Serializable {  
        String data;  
        Entry next;  
        Entry previous;  
    } ...  
}
```

Dobar primjer serijalizacije (1)


```
import java.io.*;

public class StringList implements Serializable {
    private transient int size    = 0;
    private transient Entry head = null;

    private static class Entry {
        String data;
        Entry  next;
        Entry  previous;
    }

    public void add(String s) {
        Entry e = new Entry();
        e.data = s;
        e.next = head;
        if (head != null)
            head.previous = e;
        head = e;
    } ...
}
```

```
...  
    private void writeObject(ObjectOutputStream s)  
        throws IOException {  
        s.defaultWriteObject();  
        s.writeInt(size);  
        // Write out all elements in the proper order.  
        for (Entry e = head; e != null; e = e.next)  
            s.writeObject(e.data);  
    }  
  
    private void readObject(ObjectInputStream s)  
        throws IOException, ClassNotFoundException {  
        s.defaultReadObject();  
        int size = s.readInt();  
        // Read in all elements and insert them in list  
        for (int i = 0; i < size; i++)  
            add((String)s.readObject());  
    }  
}
```

- ◆ pozitivna svojstva
 - visok nivo transparentnosti
 - poziv udaljene metode ima jednaku sintaksu pozivu lokalne metode
 - podržava dinamičko učitavanje klasa
 - jednostavna i brza implementacija distribuiranog sustava
 - jednostavniji i čitljiviji kod programa
- ◆ negativna svojstva
 - performanse: poziv udaljene metode je puno sporiji od poziva metode lokalnog objekta, čak i ako su udaljeni objekt i klijent na istom računalu (TCP + dizajn protokola s velikim brojem ping paketa)

<http://java.sun.com/javase/6/docs/api/java/rmi/package-summary.html>

◆ http://www.unix.com.ua/oreilly/java-ent/jenut/ch13_01.htm

◆ **The Java Tutorials, Trail: RMI**

<http://java.sun.com/docs/books/tutorial/rmi/index.html>

◆ **jGuru: Remote Method Invocation (RMI)**

<http://java.sun.com/developer/onlineTraining/rmi/RMI.html>

◆ **Discover the secrets of the Java Serialization API**

<http://java.sun.com/developer/technicalArticles/Programming/serialization/>

- ◆ A. S. Tanenbaum, M. Van Steen: Distributed Systems: Principles and Paradigms, Second Edition, Prentice Hall, 2007
poglavlja 2 i 3
- ◆ G. Coulouris, J. Dollimore, T. Kindberg: Distributed Systems: Concepts and Design, 4th edition, Addison-Wesley, 2005
poglavlja 4 i 5